

ב"ה

פרשת עקב

ולמדתם אותם את בניכם לדבר במ
עקב יא, יט.

הבדל נפלא בין שתי פרשיות של קריאת שמע

ויש להעיר על חידוש ושינוי בין פרשה ראשונה של קריאת שמע לפרשה שניה - בנוגע ללימוד התורה:

בשתי הפרשיות מדובר אודות לימוד התורה, אבל יש חילוק עיקרי ביניה - שבפרשה ראשונה נאמר "ושננתם לבניך (ונוסף לזה) ודברת במ", היינו, שנוסף על הציווי "ושננתם לבניך", יש גם ציווי (על זה שנצטווה "ושננתם לבניך") שהוא בעצמו צריך לדבר בדברי תורה; ואילו בפרשה שניה נאמר "ולמדתם אותם את בניכם לְדַבֵּר במ", היינו, ש"לְדַבֵּר במ" קאי על "בניכם".

וכאן רואים שכאשר לא מעיינים בפירוש רש"י, לא מבחינים ולא לומדים את הפירוש הנכון בכתוב - גם כאשר מדובר אודות פירוש המילות בקריאת שמע (שנוגע בכמה ענינים): רובא דעלמא - לכל-הפחות מאלו שדברתי עמהם - מפרשים "ושננתם לבניך) ודברת במ" ו"ולמדתם אותם את בניכם) לדבר במ" באותו אופן; בה בשעה ש"ודברת במ" קאי על האב והרב, ואילו "לדבר במ" קאי על הבן, כפירוש רש"י: "משעה שהבן יודע לדבר למדהו תורה כו".

והחילוק בפועל: בפרשה ראשונה - הפעולה ד"ודברת במ בשבתך בביתך בדרך ובשכבך ובקומך", היא בנוגע לעצמו, אבל בנוגע ל"בניך" - לא יודעים אם אכן פעל עליהם; ואילו בפרשה שניה - הנה לא זו

בלבד שהוא מתנהג כן, אלא אם רק יקיים מה שכתוב "ולמדתם אותם את בניכם לדבר במ", אזי יהיה הדיבור "בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך" גם אצל הבנים.

והרי זה חילוק מן הקצה אל הקצה: לפעול על עצמו - זהו ענין אחד; אבל לפעול על הבנים שהנהגתם תהיה באופן ד"לדבר במ" – הרי זו עבודה מיוחדת לגמרי, ובשביל זה יש צורך בסייעתא דשמיא והצלחה מיוחדים.

ובפרטיות יותר: הן אמת שמפני רוב הדאגות וכו' מוסרים את הדרכת וחינוך הילדים במדה הכי חשובה למוסדות חינוך, אבל אף על פי כן, בחינוך הילד נוטל חלק חשוב לא רק בית-הספר, אלא גם הַבֵּית; יש להבטיח שכאשר הילד חוזר הביתה, לא יראה שם סתירה חס ושלום לבית-הספר, אלא אדרבה - שיראה שם סיוע לזה, כך, שהענין ד"לדבר במ" יהיה לא רק בבית-הספר עם ה"מלמד", אלא גם "בשבתך בביתך", בבואו לאביו ואמו, יוכל לדבר אודות "תורה צוה לנו משה".

וענין זה נפעל על ידי פרשה שניה אפילו אצל מי שצריך לשלול אצלו הענין ד"וסרתם ועבדתם גו".

ולאידך גיסא, יכול להיות מי שעבודתו "בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך", וגם עושה כל התלוי בו לקיים "ושננתם לבניך", ואפילו "לבניך אלו התלמידים"^[1], אבל, אם אכן יצליח לפעול עליהם "לדבר במ" - הרי זו עבודה בפני עצמה.

וכידוע מאמר כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נשמתו עדן^[2] (אביו של כ"ק מורי וחמי אדמו"ר), שכשם שמצוה בכל יום להניח תפילין... כך מצוה על כל אחד מישראל לקבוע בכל יום זמן מסויים לדבר עם בני הבית בנוגע ליהדות, תורה ומצוותיה, ומזה מובן, שזהו ציווי ומצוה בפני עצמה, ויש צורך בסייעתא דשמיא מיוחדת.

לכל לראש צריכים האב והאם להראות "דוגמא חיה", כי, אם יאמרו לו דבר אחד, ואילו הנהגתם תהיה באופן אחר, לא יפעל הדיבור על הילד; ילד לא מבין "קונצים"... אם האב "דורש נאה", והאם "דורשת נאה" - עליהם להיות גם "נאה מקיים"^[3], ואם חסר אצלם בהקיום - אינו מקבל את ה"דרשה".

אך גם בהיותם "נאה דורש ונאה מקיים", צריכים האב והאם לדבר "דברים היוצאים מן הלב", כדי שיחדרו הדברים ויפעלו אצל הבן והבת, "לדבר במ", לא רק בבית-הספר, אלא גם "בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך"

קטע משיחת כ"ף מנחם-אב, רשימת השומעים בלתי מוגה.

תו"מ ה'תשכ"ח הוברת ד. ע' 34.

[1] ספרי ופרש"י ואתחנן ו, ז.
[2] "היום יום" כב טבת. וראה תו"מ רשימת היומן ס"ע שיג. וש"נ
[3] חגיגה יד, ב. וש"נ.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולע"נ הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבייה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה